

N:o 35.

Af herr **Cederberg**, *angående skrifvelse till Konungen med begäran om framläggande af förslag till stadganden om särskiljande af allmän och enskild vattenrätt.*

I den mån, som upptäckter och uppfinningar lemnat nya utvägar att tillgodogöra landets värderika vattenkraft, hafva röster höjts mot det slöseri dermed, som flerstädes framkallas af gällande bestämmelser om kungsådra, och senast vid innevarande riksdag hafva förslag väckts i afsigt att vinna rättelse i detta förhållande. Lifligt öfvertygad om befogenheten af sträfvan den i denna rigtning, har jag dock ansett, att man för målets uppnående icke bör alldeles förbise ännu en annan utväg dertill, än den af föregående motionärer anvisade, nemligen: utvägen att ur gällande lagar och författningar borttaga sjelfva ordet kungsådra och att ersätta dithörande bestämmelser med andra, som begränsa den enskildes vattenrätt till det, som ej erfordras för de ändamål, hvilka skola tillgodoses genom de nuvarande bestämmelserna om kungsådra.

Jag föreställer mig, att eventuelt införande af sådana stadganden skulle föranleda någon ändring i det nu föreskrifna förfarandet vid utverkande af rätt till dammanläggningar eller andra byggnader i vattendrag, så att den stundom vanskliga utredningen, om derstädes »kungsådra af ålder varit», skulle alldeles bortfalla och ersättas med en undersökning, *huruvida* och i ty fall *hvilken* inskränkning i den enskildes förfoganderätt öfver vattnet, som kräfdes af hänsyn till den allmänna rätten, således i ungefärlig öfvensstämmelse med hvad som redan är bestämdt vid afgörande af frågor om *rensningar* i vattendrag, ehuru sådan undersökning måhända borde ega rum under något mera betryggande former, än stundom nu iakttagas.

Men då, såsom jag ofvan yttrat, denna motion ej afser mer än att fästa uppmärksamheten på, så att säga, ett alternativ för lösning af frågan om bästa möjliga tillgodogörande af den i våra vattendrag befintliga naturkraften, har jag trott mig kunna begränsa motiveringen till det ofvan sagda och hemställer sålunda,

att Riksdagen i underdånig skrifvelse anhåller, det Kongl. Maj:t ville låta utarbета och för Riksdagen framlägga förslag till sådana ändringar i gällande lag, att bestämmelserna om kungsådra utbytas mot stadganden om särskiljande af allmän och enskild vattenrätt.

Stockholm den 28 januari 1896.

A. F. O. Cederberg.

N:o 36.

Af herr **Rettig** m. fl., *om anslag för utredning i fråga om åstadkommande af en direkt jernvägsförbindelse mellan Krylbo och Örebro.*

En blick på jernvägskartan visar, att Norrland för sin förbindelse med södra och vestra Sverige är hänvisadt antingen till statsbanans väg öfver Stockholm eller ock till kommunikationsleder, sammansatta af flera bansträckor, hvilka egas dels af staten, dels af enskilde. Den förstnämnda vägen lemna visserligen den snabbaste förbindelsen, men den är äfven den längsta och tvingar resande, post och gods in på en omväg af mer än tvåhundra kilometer ur den direkta kosan, vare sig denna afser Göteborgs- eller Malmöhället. De öfriga routerna, öfver Falun och Tillberga, äro visserligen något